

Grästorps kommun

Pensionspolicy

Dokumenttyp: Styrdokument

Beslutsinstans: Kommunfullmäktige

Fastställt: 2024-11-25, §66

Ersätter dokument: Pensionspolicy 2020/110

Diarienummer: KS 2024/249

Dokumentansvarig: Utvecklingschef

Innehåll

Innehåll	2
1. Inledning.....	3
2. Pension till anställda.....	3
2.1 Pensionsinformation till anställda	3
2.2 Oförändrad pensionsgrundande lön.....	3
2.3 Riktlinjer.....	3
2.4 Särskild avtalspension	3
2.5 Särskild avtalspension på heltid KAP-KL	5
2.6 Särskild avtalspension på deltid KAP-KL	6
2.7 Löneväxling till pension.....	6
2.8 Alternativ avtalstillämpning	7
3. Pension till förtroendevalda.....	7
3.1 PBF.....	8
3.2 Fritidspolitiker	8
3.3 Aktiv egen näringsverksamhet	8
3.4 OPF	8
3.5 Omställningsinsatser.....	9
4. Avslutande bestämmelser.....	9

1. Inledning

Pensionsavtalen KAP-KL och AKAP-KR är nu gällande kollektivavtal för anställda och PBF och OPF-KL är nu gällande bestämmelser för förtroendevalda. I kommunens strävan att vara en attraktiv arbetsgivare och därmed skapa fortsatt goda möjligheter att rekrytera och behålla anställda, är det viktigt med långsiktiga och tydliga riktlinjer för pensionsrelaterade frågor.

2. Pension till anställda

2.1 Pensionsinformation till anställda

Enligt ”Riktlinjer för arbetsgivarens informationsansvar” som tillhör KAP-KL och AKAP-KR är arbetsgivaren ansvarig för att anställda informeras om pensionsförmåner som tjänats in i anställningen. Mer information finns på kommunens intranät.

2.2 Oförändrad pensionsgrundande lön

I syfte att öka förutsättningarna för äldre anställd att arbeta till 63 år eller längre, har kommunen beslutat om möjlighet till arbetstidsförkortning med oförändrad pensionsgrundande lön. Möjligheten gäller äldre anställda som genom tjänstledighet eller permanent omreglering av anställningen, tillåts minska sin arbetstid enligt nedanstående riktlinjer. Arbetstidsminskningen ska inte påverka tjänstepensionen. Pensionsgrundande lön ska även fortsättningsvis vara lönen före arbetstidsminskningen. Möjligheten till oförändrad pensionsgrundande lön vid deltidsarbete omfattar samtliga tillsvidareanställda efter ansökan. Den anställda ska så långt det är möjligt bibehålla tidigare arbetsuppgifter, men i mindre omfattning. Om verksamheten kräver det kan den anställda behöva få en ny deltidsanställning med nya arbetsuppgifter och ny lön.

2.3 Riktlinjer

- Möjligheten gäller tillsvidareanställda.
- Den anställdes arbetstid efter minskningen ska vara minst 50 procent av heltid, med tanke på möjligheten att planera arbetet inom verksamheten.
- Arbetstidsminskningen kan ske tidigast från och med den månad den anställda fyller 63 år.
- Den anställda ska ha minst 10 års sammanhängande anställningstid i kommunen i omedelbar anslutning till arbetstidsminskningen.

Den enligt ovan fastställda pensionsgrundande lönen efter arbetstidsminskningen, ska följa individens faktiska löneutveckling. Arbetstidsminskningen påverkar den anställdes allmänna pension, sjukpenning och ersättning från avtalsförsäkringarna eftersom den kontanta lönen blir lägre. Kommunen ska informera om detta.

2.4 Särskild avtalspension

KAP-KL och AKAP-KR innehåller särskild avtalspension dels för anställda inom

räddningstjänsten, dels för anställda enligt överenskommelse antingen på heltid eller deltid. Med särskild avtalspension avses pension före 65 år. Pensionen kan vid behov användas som avgångspension eller delpension efter överenskommelse mellan kommunen och den anställda. Särskild avtalspension ska användas med stor återhållsamhet och restriktivitet. Pensionen kan användas då det finns särskilda skäl och beviljas efter individuell prövning. Verksamhetens behov av personal, kompetens och ekonomiska förutsättningar kan utgöra grunder för ett beslut. Ett beslut om särskild avtalspension på deltid kan syfta till att ge den anställda en möjlighet till ett längre yrkesliv och att möjliggöra en kompetensöverföring och säkra personalförsörjningen på ett strukturerat sätt. Beslut fattas i varje enskilt fall. Den anställda bör ha uppnått minst 61 års ålder, men om det finns vägande skäl kan kommunen i enskilda fall bortse från detta. Villkor för Särskild avtalspension för räddningstjänsten regleras i kollektivavtalet. Kommunens villkor för Särskild avtalspension enligt överenskommelse för KAP- KL finns beskriven nedan.

2.5 Särskild avtalspension på heltid KAP-KL

Särskild avtalspension ska beräknas på ett pensionsunderlag (genomsnittslön) enligt KAP-KL och AKAP-KR:s regler. Pensionsnivån är fastställd till nedanstående procentsatser. Kommunen kan i enskilda fall där det finns vägande skäl, undantagsvis besluta om andra pensionsnivåer

Födelseår	Pensionsnivå i procent av pensionsunderlaget		
	0 – 7,5 inkomstbasbelopp	7,5 - 20 inkomstbasbelopp	20 – 30 inkomstbasbelopp
- 1946	73,50	62,50	31,25
1947	73,50	62,14	31,07
1948	73,50	61,79	30,89
1949	73,50	61,43	30,71
1950	73,50	61,07	30,54
1951	73,50	60,71	30,36
1952	73,50	60,36	30,18
1953	73,50	60,00	30,00
1954	73,50	59,64	29,82
1955	73,50	59,29	29,64
1956	73,50	58,93	29,46
1957	73,50	58,57	29,29
1958	73,50	58,21	29,11
1959	73,50	57,86	28,93
1960	73,50	57,50	28,75
1961	73,50	57,14	28,57
1962	73,50	56,79	28,39
1963	73,50	56,43	28,21
1964	73,50	56,07	28,04
1965	73,50	55,71	27,86
1966	73,50	55,36	27,68
1967 -	73,50	55,00	27,50

Hel särskild avtalspension betalas ut från den överenskomna avgångstidpunkten och längst till 66 år. Kommunen ska fortsätta att betala pensionsavgifter för avgiftsbestämd ålderspension under den tid som särskild avtalspension betalas ut. Avgiften beräknas på det pensionsunderlag som

fastställts för den särskilda avtalspensionen, uppräknat med förändringen av inkomstbasbeloppet i förhållande till avgångsåret. Pensionsgrundande tid för förmånsbestämd ålderspension ska i förekommande fall fortsätta att tillgodoräknas och rätten till efterlevandepension ska bibehållas oförändrad under tid med särskild avtalspension. Förvärvsinkomst upp till ett prisbasbelopp per år undantas från samordning med särskild avtalspension. Förvärvsinkomst som överstiger ett prisbasbelopp ska samordnas på så sätt att den särskilda avtalspensionen minskas med 73,5 procent av den överstigande delen av inkomsten.

Avgång med särskild avtalspension kan komma att påverka allmän pension, sjukpenning, ersättning från avtalsförsäkringar med mera. Kommunen ska inte kompensera den anställde för denna påverkan.

2.6 Särskild avtalspension på deltid KAP-KL

Som ett alternativ till hel särskild avtalspension kan överenskommelse i stället träffas om särskild avtalspension på deltid. En förutsättning är då att arbetstagaren är kvar i anställning men att arbetstiden minskas. Arbetstagaren ska ha uppnått 61 års ålder. Arbetstiden efter minskningen ska vara minst 50 procent av heltid.

Pensionen beräknas på ett pensionsunderlag (genomsnittslön) enligt KAP-KL:s regler och med samma pensionsnivåer som gäller för hel särskild avtalspension.

Pensionen betalas ut i en omfattning som motsvarar arbetstidsbortfallet. Utbetalning sker från den överenskomna omregleringstidpunkten till 65 år eller som längst till 67 år. Kommunen ska fortsätta att betala pensionsavgift för avgiftsbestämd ålderspension, grundad på pensionsunderlaget före arbetstidsbortfallet. Pensionsunderlaget räknas upp med förändringen av inkomstbasbeloppet på samma sätt som vid hel särskildavtalspension. Pensionsgrundande tid för en eventuell förmånsbestämd ålderspension ska fortsätta att tillgodoräknas. Skyddet i efterlevandepensionen för vuxen och barn ska behållas oförändrat under den tid särskild avtalspension på deltid betalas ut.

Förvärvsinkomst från annat arbete än från deltidsanställningen i kommunen ska samordnas med avtalspensionen. Förvärvsinkomst som är lägre än ett prisbasbelopp multiplicerat med graden av arbetstidsminskning, undantas dock från samordning.

Förvärvsinkomst över denna nivå ska samordnas på samma sätt som gäller för särskild avtalspension på heltid. Arbetstidsminskningen kan komma att påverka allmän pension, sjukpenning, ersättning från avtalsförsäkringar med mera. Kommunen ska inte kompensera den anställde för denna påverkan.

För särskild avtalspension på heltid eller deltid – AKAP-KR gäller samma som i kollektivavtalet.

2.7 Löneväxling till pension

Denna policy rörande löneväxling omfattar anställda som, efter löneväxlingen, har en pensionsgrundande årsinkomst som uppgår till minst 8,07 inkomstbasbelopp.

2.8 Alternativ avtalstillämpning

Mellan en arbetsgivare och en arbetstagare, med överenskommen fast kontant lön som överstiger 83,5 procent av inkomstbasbeloppet, får vid nyrekrytering träffas överenskommelse om att kvarstå i helt annan pensionslösning än AKAP-KR. När överenskommelse träffas om att tillämpa annan pensionslösning gäller denna så länge arbetstagaren är anställd hos arbetsgivaren. Överenskommelse om annan pensionslösning ska anmälas till Pensionsnämnden.

3. Pension till förtroendevalda

Förtroendevald omfattas av PBF eller OPF-KL enligt nedan.

PBF Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda	OPF-KL Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda
Gäller för:	Gäller för:
Förtroendevald som omfattats av pensionsbestämmelser i uppdrag före valet 2014.	Förtroendevald som väljs för första gången valet 2014, eller senare, eller som tidigare inte omfattats av Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda (PBF), eller av andra pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

3.1 PBF

PBF – Pensionsbestämmelser för förtroendevalda – Pensionsbestämmelserna började gälla från den 1 januari 2003 och omfattar förtroendevalda på heltid eller deltid om minst 40 procent.

Förmåner i PBF utgörs av:

- Ålderspension
- Sjukpension
- Visstidspension
- Avgångsersättning för förtroendevald yngre än 50 år
- Efterlevandepension till vuxen
- Kompletterande änkepension
- Barnpension
- Livränta

3.2 Fritidspolitiker

Till den förtroendevalde som fått ersättning för förlorad arbetsinkomst ger kommunen en skälig och schablonmässig ersättning för förlorad tjänstepensionsförmån motsvarande 4,5 procent av den ersättning för förlorad arbetsinkomst som betalats ut under året. Belopp över 100 kr kommer att utbetalas. Ersättningen är inte underlag för Avgiftsbestämd ålderspension i OPF-KL. För OPF-KL gäller att den förtroendevalde ska erhålla årliga uppgifter om den avgiftsbestämda pensionen, pensionsgrundande inkomst och avsättning av pensionsavgift samt total pensionsbehållning. Denna årliga information tillhandahålls av kommunens pensionsadministratör. Beräkning av pension enligt äldre regelverk PBF erhålls på begäran.

3.3 Aktiv egen näringsverksamhet

Fritidspolitiker som bedriver aktiv egen näringsverksamhet får i stället för ovanstående schabloniserade kompensation, ersättning för faktisk förlust. Förlustens storlek ska kunna styrkas på ett för kommunen godtagbart sätt. Ansökan sker i januari månad året efter det år förlusten hänför sig till. Förvärvsinkomster upp till två prisbasbelopp per år undantas från samordning i PBF. I övrigt ska pension- och avgångsersättning beräknas och betalas ut enligt PBFs regler.

3.4 OPF

OPF-KL – Omställningsstöd och pension för förtroendevalda – gäller för förtroendevald som nyttillträde efter valet 2014 eller senare. I vissa delar även för förtroendevald som inte tidigare omfattats av Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda (PBF), eller av andra pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

De olika förmånerna i OPF-KL utgörs av:

- Omställningsförmåner
- Aktiva omställningsinsatser
- Ekonomiskt omställningsstöd
- Förlängt ekonomiskt omställningsstöd
- Pensionsförmåner
- Avgiftsbestämd ålderspension
- Sjukpension
- Efterlevandeskydd
- Familjeskydd
- Ekonomiskt omställningsstöd Samordning med förvärvsinkomst ska ske även år 1 på samma sätt som anges för år 2 och 3.

Omställningsstöd	Pensionsbestämmelser
Gäller för:	Gäller för:
Förtroendevald med uppdrag på heltid eller på deltid motsvarande minst 40 procent av heltid.	Förtroendevald med uppdrag på heltid eller på deltid motsvarande minst 40 procent av heltid.

3.5 Omställningsinsatser

För att fastställa vad som kan rymmas inom OPF-KL § 3 Aktiva omställningsinsatser ska som förebild gälla motsvarande insatser för kommunens anställda enligt för dem gällande omställningsavtal. Någon skyldighet att upprätta handlingsplan finns inte.

Kommunstyrelsen fastställer anvisningar för ansökan med mera, gällande finansiering av aktiva omställningsinsatser och/eller ekonomiskt omställningsstöd.

4. Avslutande bestämmelser

Detta dokument är endast en övergripande redogörelse över kommunens pensions- och försäkringsvillkor. Om det råder oklarheter mellan de pensions- och försäkringsvillkor som anges i detta dokument och försäkringsgivarens villkor, gäller alltid försäkringsgivarens villkor.